

Redactare: Claudiu Groza
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Pasageri - Antologia de proză scurtă a Școlii de vară "Gheorghe Crăciun" / coord.: Cosmin Perța. - Pitești : Paralela 45, 2019
ISBN 978-973-47-3121-3
I. Perța, Cosmin (coord.)
821.135.1

Copyright © Editura Paralela 45, 2019
Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

Pasageri

Antologia de proză scurtă
a Școlii de vară
Gheorghe Crăciun

Coordonator: Cosmin Perța

Editura Paralela 45

Cuprins

Crocodilul [Cătălina Bălan]	9
Pisica și copilul rupt în două [Dan Bucur].....	17
Fragilitate [George Ciucă]	21
Pachetul [Victor Cobuz].....	27
Timpul șarpelui [Raluca Filimon]	43
Atenție, se-nchid ușile! [Anna Kalimar].....	51
O dimineață la cabinetul ginecologului meu [Lucia Lupea]	59
Mahări și vloggeri [George Mihalache].....	65
Cana [Georgia Moraru]	75
Urmează stația la care coborâm [Anastasia Palii]	81
Experiment [Anastasia Palii]	85
De la balcon [Călina Părau]	89
The dead god [Alina Pietrăreanu]	97
Ocna city (Meteorologul stațiunii sau Războiul alb) [Savu Popa]...	103
Iris [Ioana Săndulescu]	109
Hai, mă Vlăduțe! [Eva D. Sărășan].....	117

Addenda

După perdea [Florin Iaru]	125
Ceasurile mutului din Szolnok [Marian Ilea]	131
Ziua de montă [Cosmin Perța]	137

Cătălina Bălan

S-a născut în 1995, la Chișinău. Absolventă a secției franceze a Facultății de Științe Politice, Universitatea București (2017) și a unui Master de Diplomatie în Economia Internațională, ASE, București (2019). Între 2011 și 2014, PR al editurii Casa de Pariuri Literare. Prezentă cu poezie, proză, critică și analize politice în *Observator Cultural*, *Contrafort*, *Dilemateca*, *Stare de Urgență*. Textele sale au fost publicate și în câteva antologii din România, Republica Moldova, Franța, Belgia și Elveția.

Crocodilul

În buricul târgului o mizerie de nedescris. Scapi ceva pe jos, adio! Crocodilii orașului apar mult mai repede. N-ai pe unde să plimbi un turist. Dar treci pragul și mizeria dispare. Insule de podele spălate într-o mare de jeg.

Mi-am luat gheață cu apă tonică. Pe geam se-ntărește o mângă verzuie. Mai e puțin de așteptat. Deschid telefonul. Răcii beneficiază de un context astral favorabil. Sunt sfătuiți, totuși, să fie prudenți.

Ridic ochii din ecran. Mă uit după fata care întârzie. Scap telefonul, ecranul se-mprăstie pe podea. Un crocodil cu cravată roșie deschide ușa. Dă bună ziua și intră.

— O votcă, vă rog! Se așază pe taburetul înalt. Scoate dintr-o valiză o mașină de scris. O așază pe centrul mesei. Începe să bată: țac! pac! țac! pac! țac! pac! Face câte o scurtă pauză. Se uită pe deasupra ochelarilor săi rotunzi. Coada solzoasă îi alunecă de sub pardesiu. Lasă pe podea o urmă lipicioasă.

N-am cum să plec. Sunt blocat până vine fata. Și dacă nu vine? Cât timp s-o aștept?

Respir adânc. Topesc în gură ultimul cub de gheață. Am sângele rece. Până la crocodil sunt în total cinci pași. Fac un pas în față. Mai fac unul. Crocodilul se oprește din scris. Stăm nas în nas. Îi trag foile cu putere. Mă apucă strâns de gât. Simt că ochii îmi ies din orbite. Fata intră în cafenea. Trece pe lângă noi. Se așază pe un scaun. Scoate din geantă o mașină de scris. Crocodilul îmi dă drumul pe

podea. Se duce înapoi. La semnalul ei, crocodilul își îndreaptă coada. Se așază comod și începe: țac! pac! țac! pac! țac! pac!

— Foarte bine, foarte bine. La ce pagină ai ajuns? Cuvintele fetei alunecă direct în urechea crocodilului, intră pe canalul îngust până în creier și rămân acolo.

— 25! spune crocodilul, cam răgușit. Când își mută privirea de la ea spre colțul în care m-a lăsat ca pe o hârtie mototolită, zâmbetul larg i se transformă rapid în rânet. Ce mulți dinți are! Toți incisivi. Cum ar fi să tasteze cu dinții?

— Nu mai înțeleg nimic! Cu mine aveai întâlnire! Răcnesc eu spre fata mai frumoasă decât îmi aduceam aminte.

— Da, și-am venit. Sunt aici.

— Păi și crocodilul?

— Mai are puțin și pleacă.

— Tu l-ai trimis?

— A venit singur.

— Vă știți?

— Crocodilul mă știe mai bine decât îl știu eu pe el, că e mult mai bătrân. Cu 50 de ani mai bătrân, dacă îți vine să crezi așa ceva! Și încă nu și-a terminat doctoratul.

— Eu nu mai spun nimic până nu pleacă lighioana asta de aici!

Crocodilul se uită la mine disprețuitor, pe deasupra ochelariilor. Se ridică de pe scaun. Își pune foile și mașina de scris înapoi în geantă, plătește nota, lasă bacșiș și pleacă.

Fișă de personaj

Nume: Crocodilul

Vârstă: 75 de ani, dar pentru vârsta lui se ține bine. Se consideră încă tânăr, se mișcă destul de grațios printre obstacolele pline de murdărie ale orașului.

Studii politehnice urmate de un masterat în științe politice. Se pregătește să dea la doctorat, când timpul i-o va permite.

Pasiuni: Își iubește mult orașul. Îi place să se plimbe prin București mai ales când plouă, e răcoare, iar mâzga obișnuită e și mai abundentă, se lipește mai bine de haine, de încălțăminte și se

întinde peste tot. Crocodilul își bea cafeaua la The Coffee Factory. Când simte că are nevoie de inspirație, își ia Irish coffee și devine instantaneu mai vesel. Pentru el, o cană normală de cafea e cât un espresso scurt, așa că trebuie să-și comande trei deodată. Crocodilului îi place literatura contemporană și rezistă cu stoicism la lecturi publice și lansări de carte chiar și înghesuit pe scaunele sinistre de plastic de la Club A. Crocodilul are multe cărți în bibliotecă și îi pare rău să le trieze, să mai dea de prin ele. Nu mai știe exact câte cărți are. Cert este că îi ocupă mult loc în apartamentul său și așa destul de mic: *home, little home!*

Fashion: Crocodilul are mai multe pardesiuri tip Alain Delon. Când pleacă dimineața de acasă și se aranjează în holșorul de la intrare, își pune discul cu Dalida, cel cu *Parole, parole* pe două voci, cu Alain Delon. Crocodilul intonează, se bucură, *carameeeeel, bonbons e chocolat, mais si pas pour moi tralala laa une autreee...* se dă cu parfum, ia o bomboană mentolată din bombonieră, încuie și pleacă.

Obiceiuri alimentare: Crocodilul e mereu la dietă, dar totuși mereu are destule kilograme în plus. Adoră pastele al forno de la Trattoria Buongiorno din centru, unde îi place să lase bacșiș bun de fiecare dată. Chelnerii îl cunosc. Spre deosebire de alți crocodili, mai grobieni, al nostru e băiat finuț.

Serviciu: Când nu bea cafele, nu se plimbă prin oraș și nu se dă cu parfum, Crocodilul merge la serviciu. Are un birou gri și prăfuit la mansarda Arhivelor Naționale, vizavi de Cișmigiu. De acolo, vede în fiecare zi cine trece prin parc. Ce mi-e Central Park, Jardin de Luxembourg ori Hyde Park? N-ai fost în Cișmigiu, nu exiști! Dacă vrei să înțelegi cât mai bine ce fel de oameni trăiesc într-un oraș, care e relația dintre tinerii și bătrânii orașului, care e moda la îmbrăcăminte pentru copii, cam cât la sută din orășeni posedă un animal de companie pe care îl scot să facă pipi la ore fixe, care e nivelul de viață al homeleșilor citadini, atunci cel mai bun loc în care să poți afla toate astea este parcul central. Sau cel mai cunoscut parc. În cazul nostru, e vorba despre Cișmigiu.

Sunt, deci, mai multe categorii de oameni care trec prin parc și pe care Crocodilul îi analizează cu minuțiozitate. În primul rând,

sunt riveranii, cei care se cred în parc ca în grădina lor personală și își lasă câinii căcăcioși să-și facă nevoile peste tot. Mai sunt indivizii care trec prin Cișmigiu în fiecare dimineață, la oră fixă, în drum spre școală, facultate sau serviciu. Deși cunosc fiecare crenguță, fiecare crăpătură din asfalt, ei n-au niciodată timp să se bucure pe bune de parc. Categoria cea mai simpatcă e cea a tinerilor îndrăgostiți care se pupă pe la colțuri, care fac ronduri, ronduri în jurul lacului și, eventual, chiulesc de la ore fie ploaie, vânt, uragan sau soare afară. Crocodilul îi știe pe toți, i-a studiat și i-a trecut în registrul lui pe fiecare în parte, în ordine alfabetică. Registrele lui sunt precise, concise, *updatate* și la obiect. Așa și-a stricat crocodilul vederea, buchisind în registre zilnic, cu ochi mijiți, până când n-a mai văzut nimic și l-au putut salva numai lentilele fund de sticlă.

Nicio mașinărie inteligentă nu l-ar putea înlocui vreodată pe Crocodil, pentru că el îmbină seriozitatea întocmirii registrelor cu munca de teren. Atenția la detalii cu intuiția înăscută, privirea ageră și ascuțimea incisivilor! Toate astea fac din munca lui un element indispensabil **Serviciilor Generale ale Orașului**, care se mândresc să aibă în echipă un asemenea crocodil. Binoclul lui n-are niciodată vreo urmă cât de mică de praf. Instrumentele lui sunt mereu pregătire pentru datorie: servietă, mașină de scris, cerneală, reportofon, microfoane ascunse, tot ce e nevoie se află la îndemână și cu bateriile încărcate, invariabil, peste noapte. Crocodilul știe tot ce mișcă în Cișmigiu, e zona lui, unde e stăpân pe situație și gata să administreze doze profilactice de electroșocuri stăpânilor de câini și pisici cu antecedente de dezobediență față de regulile minime de igienă comunitară. De fapt, inclusiv de asta e munca de teren a Crocodilului atât de importantă: simte și el pulsul situației la fața locului, dar și „situația”, adică lumea, îl vede și-și amintește că regulile există ca să fie respectate. Că *deadline*-urile Serviciilor Generale sunt date spre binele cetățeanului, că orice întârziere se penalizează cu 10% din salariu pentru a încuraja disciplina, ordinea, liniștea sufletească a tuturor! Haosul începe cu pași mici, dar detaliu cu detaliu, întârziere cu întârziere, fiecare neregulă se adună la celelalte și unde ajungem?

Departamentul de Urmărire, Stocare și Prelucrare a Abaterilor Publice nu mai poate fi suplimentat cu crocodili până la finalul anului, așa ceva n-a fost prevăzut în buget. Nu ne rămâne decât să fim flexibili, inventivi, să gândim creativ noi și noi metode de a ține orașul în frâu, cât încă se mai poate. Iar Crocodilul nu se lasă pe tânjală. Nu, domnule! El este un șurubel indispensabil și are de gând să rămână așa până la Marele Final sau la Micul Final, ori cât este nevoie până când orașul va dispărea și Serviciile Generale ale Orașului nu vor mai fi decât un antet pe sute de mii de hârtii și hârtiuțe înșiruite de-a lungul zecilor de kilometri ai depozitelor **Arhivelor Naționale ale Orașului**.

Crocodilului, așa bătrân și cu un picior în groapă cum e, îi plac, totuși, fetele frumoase. Cui nu-i plac? Chiar dacă nu poate decât să le privească, să le urmărească cum trec strada și cel mult să le ofere opinia lui de specialist în ariile sale de expertiză. Așa că acceptă stagiare la biroul său de la Arhive și întâlniri cu jurnaliste ambițioase, care își doresc să fie femei independente și sunt mândre că exercită o meserie onorabilă. Cel mai mult îi place Crocodilului să le arate cum se întocmesc corect registrele și anexele pentru Arhivă, din care nici un detaliu semnificativ nu poate lipsi și nici nu poate figura în altă casuță decât cea care îi e dedicată. Pe lângă pricepere, șmecheria în bătutul datelor la mașina de scris e mișcarea săltată din încheietură, care îți dă un impuls, începi să te simți important și să tastezi mai cu viață. Iar acest fapt se vede în rezultatul final, în registrele impecabile, aranjate în cutii și dosare.

Locuitorii orașului nu se mai revoltă. Pe crocodili îi tolerează așa cum sunt, deși îi privesc pieziș când îi văd pe stradă cum se târăsc printre ei, niște activiști regulamentari cu drept de comandat votcă în cafenele. S-au obișnuit cu timpul. La început le era frică mai ales când le vedeau colții strălucind în lumina zilei, dar peste ani, când spațiul de locuit a început să se restrângă din ce în ce mai tare, oceanele să-și mărească volumul și să dispară destinații turistice de top ale lumii, nici crocodilii n-au avut ce face. S-au integrat pe unde au putut, uneori cu binișorul, alteori cu forța. Și încă

cei din București mai sunt cum mai sunt, pe când cei de la Cluj, de la Iași sau de la Brașov... mamă, mamă.

Când, în această dimineață, Crocodilul s-a dus la cafenea să aibă o întâlnire mai puțin formală cu una dintre stagiarele lui, era destul de optimist. Dalida cântase frumos și de data asta, parfumul rezista la gâtul lui gros și verzui, pardesiul n-avea nicio cută. Doar idiotul ăla care se uita urât l-a cam supărat. Ce, nu mai văzuse crocodili în viața lui? Plină lumea de cretini. Stăm cu ochii pe ceas, că n-a mai rămas așa mult până la **Numărătoarea Inversă** și unora li se pare că încă mai trăiesc *la belle époque* și că li se rupe cuiva de simțămintele lor interioare.

Micul Sfârșit s-a petrecut fără incidente neprevăzute, bucu-reștenii priveau de prin ascunzători cum cădeau meteoriții din cer, unul câte unul.

După ce ploaia de meteoriți s-a oprit și n-a mai rămas nici un colțisor iluminat electric în tot orașul, Crocodilul și-a verificat pulsul. N-a simțit nimic, dar putea totuși, să-și miște mâinile și picioarele. Avea mult praf pe pantofi, avea praf peste tot, și-n plămâni. Și-a făcut curaj câteva minute, apoi a ieșit de sub streășină și a pornit-o pe jos spre casă, spre casa lui mică și primitoare, plină de cărți, unde spera că n-a intrat nici un fir de praf, fiindcă n-a lăsat nici un geam deschis. Iar geamurile lui se închid etanș. Va sta acasă, printre rafturile și cărțile sale, va mânca din proviziile de ovăz pe care și le-a făcut pentru situații de urgență. Va citi romane și nu se va mai uita pe geam. Va aștepta în durerea lui Marele Sfârșit, nu se va mai gândi niciodată la cum era orașul lui înainte ca Micul Sfârșit să vină regulamentar, la ora stabilită, așa cum anunțaseră Serviciile Generale ale Orașului prin SMS Alertă de Urgență.

Pisica și copilul rupt în două

În după-amiaza aceea, copilul își îndesă punga albastră în buzunarul de la pantaloni și tăbărî pe scări, sărind câte două trepte. Ieși pe ușa din spate a blocului, traversă în grabă pârcolețul și o luă pe strada principală, către magazin.

Într-o mână ținea strâns monezile, iar în cealaltă, banii de hârtie. Își simțea mâinile uscate, fiindcă înainte să plece maică-sa îl pusese să le spele cu săpun. Ar fi vrut să pună banii-n buzunar, măcar pentru un timp, dar rezistă tentației. Ultima oară pierduse zece mii de lei și-și amintea încă, cu frică, bătaia ce urmasă.

Avea de cumpărat pâine, apă Borsec și pufuleți. Îndată ce ajunsese, le găsi la raft, le cără strâns în brațe și le trânti la casierie. Deschise pumnii și lăsă să cadă banii pe tejghea. În timp ce vânzătorul bombănea, copilul privi cu jind la gumele de mestecat. N-avea cum să-și cumpere, primise bani ficși. Băgă de seamă însă că gumele nu erau altele decât aceleași cu abțibilduri din Titanic, așa că se împacă cu gândul că avea să mănânce măcar pufuleți. Își aruncă cumpărăturile și bonul în punga albastră și ieși.

Traversă spre trotuarul umbrat, după ce trecu de sinagoga verde cu geamurile sparte de băieții mari, dintr-a șasea. El avea să meargă la școală peste o lună și abia aștepta. Primise din partea maică-sii câteva caiete și un stilou cu călimară, pe care-l încercase de câteva ori. Tot ea îi dăduse o carte despre animale, cu multe poze, pe care o răsfoia după ce se plictisea să se mai uite la desene animate.

Dan Bucur

S-a născut în 1991. A urmat cursurile Facultății de Teologie Ortodoxă (Cluj-Napoca), iar în prezent este student al Facultății de Litere din cadrul Universității „Babeș-Bolyai”. A participat la ateliere de scriere creativă cu Ruxandra Cesereanu, în urma cărora a avut texte publicate în revista *Steaua* și pe site-ul *Literomania*.